

ลูกประคบ
สมุนไพร
บ้านไร่สามสี

ต้นน้ำ

คน 1. ผู้ผลิตลูกประคบ 3 คน / 2. ลูกกลุ่มปลูกสมุนไพร 8

วัตถุดิบ สมุนไพร → ซื่อสด → ตากแห้ง → อบแห้งเก็บได้ 6 เดือน

ต้นทุน ลูกประคบเฉลี่ยลูกละ 41 บาท ประกอบด้วยสมุนไพร ลูกประคบ 1 ลูกน้ำหนัก 4 ชีด ห่อด้วยผ้าดิบ ยัดไส้ด้วยสมุนไพรแห้ง 3 กำมือ สมุนไพรแห้ง ได้แก่ ไพล ขมิ้นอ้อย ตะไคร้แคง การบูร เกลือแคง ใบเตย ใบพลับพลึง ใบหนาด ใบเป่า ใบมะขาม พิมเสน ผิวมะกรูด และมัดลูกประคบด้วยเชือกขาว (ราคาสมุนไพร ดูในหน้าที่ 2)

1. เกิดสมาชิก

2. มีกระบวนการผลิต

2.1 ระยะเวลาการผลิต

โดยประมาณ 2 ชั่วโมงได้ 20 ลูก

2.2 คนห่อลูกประคบมี 2 คน คนหนึ่งบรรจุสมุนไพรแห้งใส่ผ้าดิบ อีกคนหนึ่งมัดปากลูกประคบให้แน่นและสวยงาม

2.3 ในกรณีที่ห่อลูกประคบทั้งวัน 2 คนจะได้ประมาณ 50 ลูก

2.4 ระยะเวลาในการตากแห้งสมุนไพรคือ 2 วัน ในกรณีที่ตากในฤดูร้อน แต่ถ้าเป็นฤดูฝนอาจตาก 2-5 วันแล้วต้องนำไปอบความร้อนเพื่อกันเชื้อรา

2.5 ระยะเวลาการเตรียมสมุนไพรก่อนบรรจุใส่ผ้าดิบ 1 วัน

กลางน้ำ

3. เกิด
ข้อตกลงใน
การทำงาน

โลโก้

กล่อง

ปลายน้ำ

ตลาด

- รพสต.

วังสมบูรณ์

1. ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เช่น พอก กุญแจลูกหอม/ชาใบเตย ตะไคร้/สมุนไพรอบตัว
2. ผลิตภัณฑ์ชุมชน
3. วิสาหกิจชุมชน
4. จำหน่ายร่วมกับสภาองค์กรชุมชน/โรงพยาบาล

ต้นทุนจัดซื้อสมุนไพร

1. ไพร ก.ก. ละ 40 บาท
 2. ขมิ้นอ้อย/ขมิ้นเหลือง ก.ก. ละ 40
 3. ตะไคร้แกง ก.ก. ละ 15 บาท
 4. การบูร ชีดละ 70 บาท
 5. เกลือแกง ฤงละ 2 บาท
 6. พิมพ์เสน ชีดละ 130 บาท
 7. ใบพลับพลึง
 8. ใบหนาด
 9. ใบเป่า
 10. ใบเตย
 11. ใบมะขาม
 12. ผิวมะกรูด
- **รายการที่ 7-12 หาได้จากในท้องถิ่น

ต้นทุนรับซื้อสมุนไพรจากลูกกลุ่ม

1. ไพร ก.ก. ละ 20 บาท
 2. ขมิ้นอ้อย/ขมิ้นเหลือง ก.ก. ละ 20
 3. ตะไคร้แกง ก.ก. ละ 15 บาท
 4. มะกรูด ก.ก. ละ 10 บาท
 5. ใบมะขาม ก.ก. ละ 15 บาท
- **รับซื้อโดยให้ลูกกลุ่มซึ่งนำหนักตอนตัดสด จากนั้นให้ลูกกลุ่มตากแห้ง แล้วจึงนำส่ง

ข้อตกลงการทำงานของสมาชิกกลุ่ม

1. มีกลุ่มผู้ผลิตลูกประกอบ
2. มีกลุ่มผู้ปลูกสมุนไพร
3. แต่ละกลุ่มต้องทำบัญชีครัวเรือน บันทึกรายรับ-รายจ่าย
4. ทีมอาจารย์หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยออกแบบโลโก้และบรรจุภัณฑ์ รวมถึงการผลิตต่อบสมุนไพรเพื่อใช้ในฤดูฝน

สมาชิกกลุ่มผู้ผลิตลูกประกอบ

1. คุณพิสมัย
2. คุณสุวรรณา
3. คุณวันเพ็ญ
4. คุณวิไลพร
5. ผู้ช่วยชมพู่
6. คุณเสาวนีย์
7. คุณปาน

สมาชิกกลุ่มปลูกสมุนไพร

1. ยายอุงเงิน
2. ยายบุญหัน
3. ยายมาลี
4. คุณนา

สรรพคุณ

1. กระจายเลือด ช่วยให้เลือดเดินสะดวก
2. แก้ปวด แก้ฟกช้ำ ลดอาการบวม
3. แก้อาการอักเสบ คลายกล้ามเนื้อ
4. ช่วยให้ผิวพรรณผ่องใส
5. ช่วยบรรเทาอาการคัน
6. ช่วยให้หายใจสะดวก

วิธีใช้

1. นำลูกประคบแช่น้ำ 10 นาทีเพื่อให้สมุนไพรแห้งคืนสภาพ
2. นำลูกประคบที่แช่น้ำแล้ว ลงไปนึ่งในซึ้งจนร้อน
3. ก่อนใช้ควรทดลองประคบบนส่วนใดส่วนหนึ่งบนร่างกาย เพื่อทดสอบความร้อนว่าร้อนมากเกินไปหรือไม่

ตัวอย่างถุงแก้ว บรรจุภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพรบ้านไร่สามสี

